

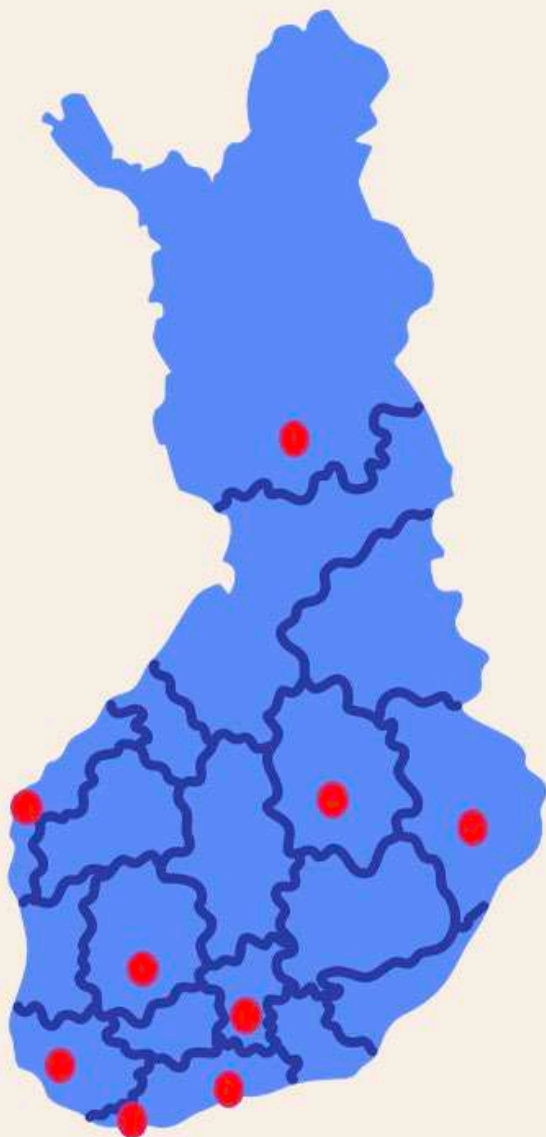
Pasi Sarsama

Kuva: Microsoft Designer/DALL-E

Pasi Sarsama

- Erityisasiantuntija
- P. 0503718625
- pasi.sarsama@eoliitto.fi

Erilaisten oppijoiden liitto

- Tietoa ja tukea, koulutusta ja vaikuttamista
- Erilaisille oppijoille, läheisille, ammattilaisille
- Tukea, neuvontaa, ohjausta, vertaistukea, koulutusta, tapahtumia, vaikuttamista, edunvalvontaa, kehittämishankkeita
- 9 jäsenyhdistystä

Kuka on erilainen oppija?

Jokaisella on joskus oppimisen vaikeuksia

Joka viides on erilainen oppija

Oppimisvaikeudet

- Lukivaikeus
- Matematiikan vaikeus
- Hahmotusvaikeus
- Motorinen vaikeus

Muita oppimiseen liittyviä vaikeuksia

- ADHD
- Autismikirjo
- Kehityksellinen kielihäiriö
- Laaja-alainen oppimisvaikeus
- Kehitysvammaisuus

Tekoäly ajattelun tukena

- Jäsennä, pilko, kysy ja arvioi
- **Tekoäly tukee. Sinä ajattelet, arvioit ja päätät.**

Miksi tämä on tärkeää?

- Tekoäly voi tehdä yhä useampia asioita puolestamme
- Yksi tärkeimmistä tekoälytaidoista on **oman ajattelun säilyttäminen**
- Tekoälyn ei tarvitse ajatella puolestasi – sitä voi käyttää **sparraajana**
- Erityisen hyödyllinen erilaiselle oppijalle, kun ajatuksia on paljon mutta niiden jäsentäminen on vaikeaa

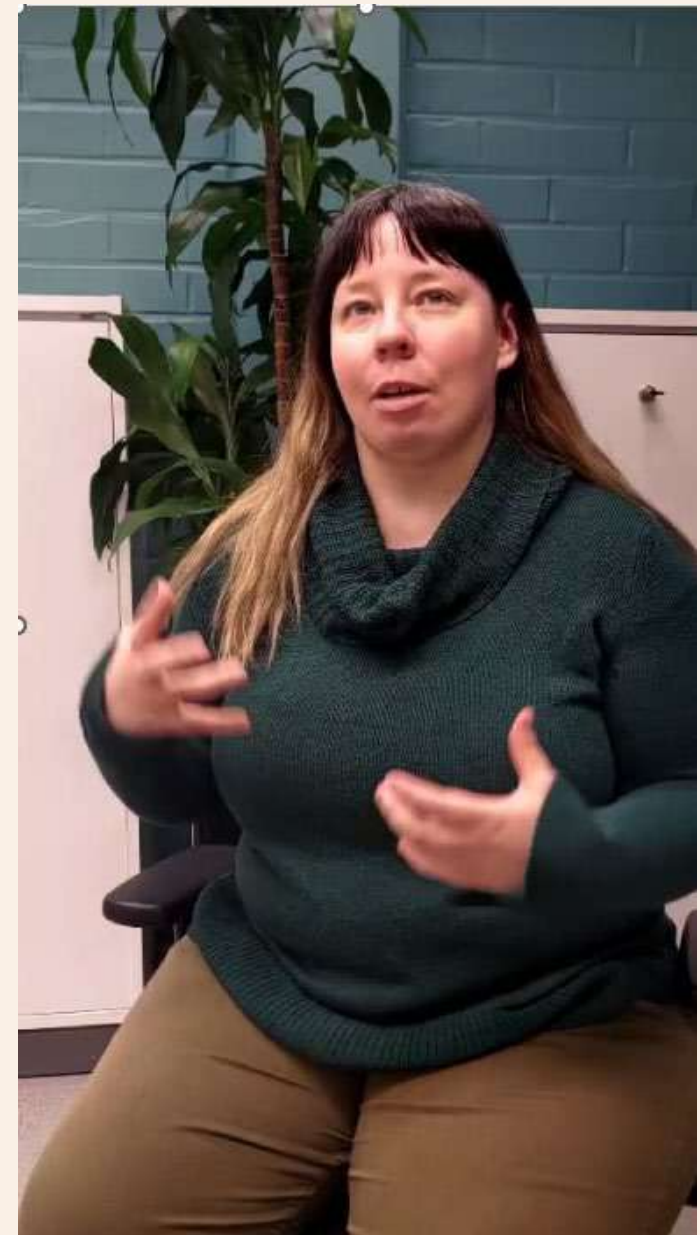
Tekoäly erilaisen oppijan tukena

Tekstin

- Kuuntelu
- Tuottaminen
- Kääntäminen
- Muokkaus ja oikoluku
- Tiivistys
- Selkeyttäminen

Muu

- Ajan- ja tehtävienhallinta
- Arjenhallinnassa
- Opiskelutehtävissä
- Työtehtävissä

[Katso video](#) Youtubessa

Katja Huttunen, EOL
kokemusasiantuntija

Mihin tekoäly voi auttaa?

Tuki omalle ajattelulle, ei sen korvaaja

JÄSENTÄÄ

Ryhmittelee ajatuksia ja nostaa olennaisen

PILKKOO

Muuttaa suuren kokonaisuuden pieniksi vaiheiksi

KYSYY

Auttaa tarkentamaan omaa ajattelua

HAASTAA

Tarjoaa uusia näkökulmia ja vaihtoehtoja

Kun alkuun pääseminen on vaikeaa

Kokeile tätä yksinkertaista etenemistapaa

1

Kerro ajatuksesi

Kirjoita tai puhu ajatukset sellaisina kuin ne tulevat.

2

Pyydä jäsentämään

“Mikä tässä on olennaista ja mistä aloitan?”

3

Muokkaa sopivaksi

Arvioi ehdotusta ja sovita se omaan tilanteeseesi.

Hyviä kysymyksiä tekoälylle

Sparraa omaa ajatteluasi valmiin vastauksen sijaan

“Kysy minulta yksi kysymys kerrallaan.”

“Mitä näkökulmaa en ole vielä huomannut?”

“Haasta ajatustani. Mitä tästä voisi ajatella toisin?”

Tavoite: ajatella enemmän, ei vähemmän.

Tärkeä tekoälytaito on kehotteen tekeminen

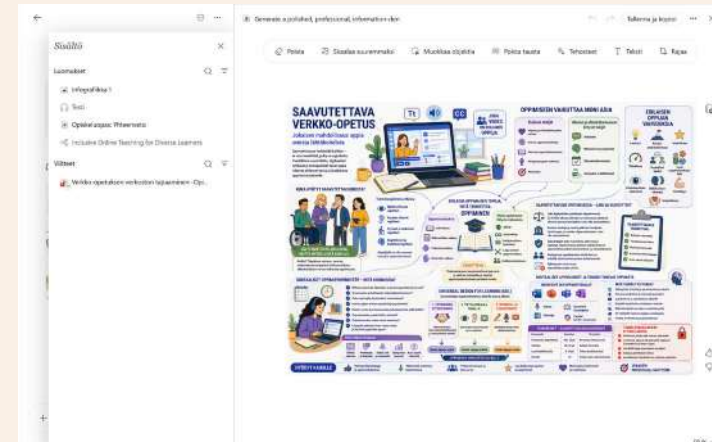
- Hyvässä kehotteessa on viisi osaa
 - **Rooli** – Kuka tekoälyn pitäisi ”olla”
 - **Tavoite** – Mitä halutaan saada aikaiseksi
 - **Konteksti** – Kenelle ja mihin tilanteeseen sisältö on tarkoitettu
 - **Rajaukset** – Pituus, tyyli, aiheen rajat
 - **Muoto** – Millaisessa muodossa vastaus annetaan
- Huomioi, että tekoäly myös mielistelee!
 - Voit asetuksissa määritellä miten tekoäly vastaa
- Usein joutuu tekemään kehotteen monta kertaa ja antaa tarkempia ohjeita.
 - Pilko ohjeet pienempiin osiin!
- Tekoälyä kannattaa hyödyntää kehotteen muotoilussa.
 - Kysyä miten voin parantaa kehotetta ja harjoitella kehotteen tekoa
 - Copilot kehotevalmentaja!
- Mukauta tekoälyn vastauksia asetuksista omien tarpeiden mukaan

Microsoft Copilot muistikirja

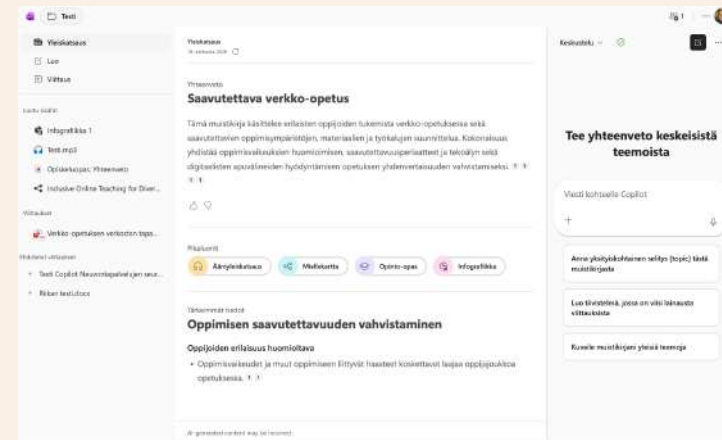
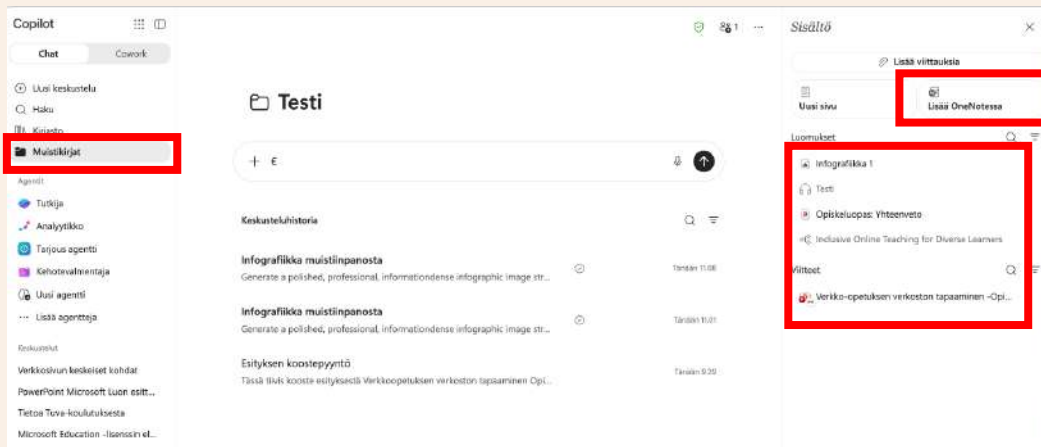

- Keskustele, kysy ja etsi tiedosto(i)sta. Samantyylinen kuin Googlen Gemini Notebook
- Audioyhteenvedo (vain maksullisessa tällä hetkellä), miellekartta (vain englanniksi), infograafi, opinto-opas, muitakin tulossa
- Yhdistetty OneNoteen
- [Katso Mike Tholfsenin video](#)

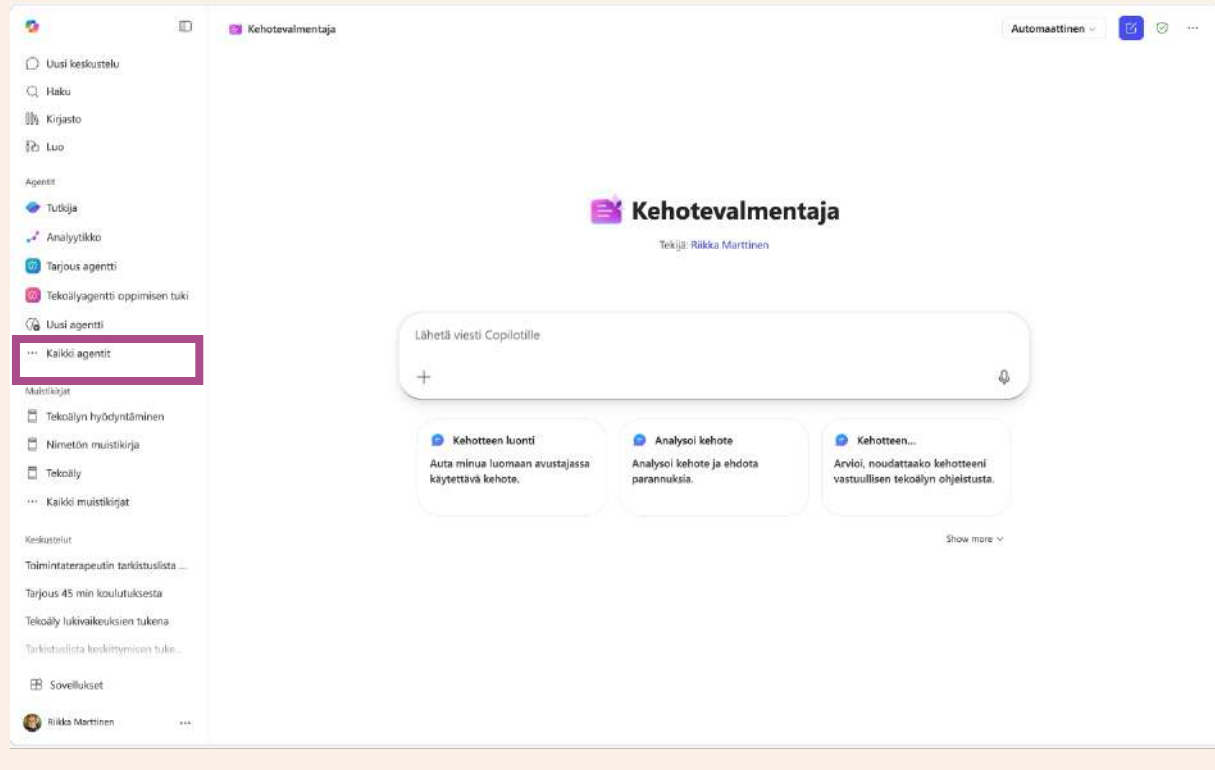
Esimerkki infograafista,
joka on tehty PowerPointin pohjalta

OneNoten puolella tehdään

Microsoft Copilot agentti

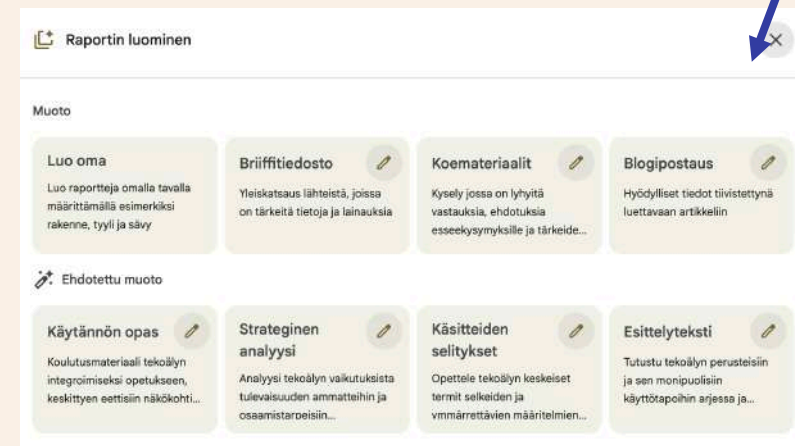
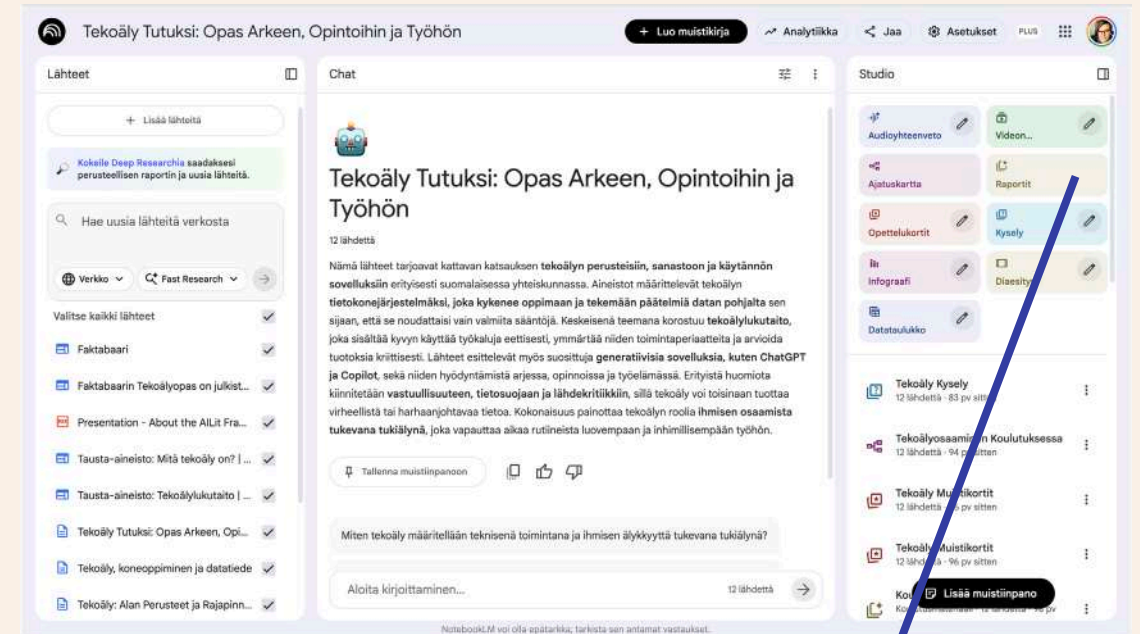

Kehotevalmentaja / Prompt Coach

- Ei välttämättä löydy valmiina vaan pitää hakea Kaikki agentit -osiosta
- Auttaa muotoilemaan parempia ja tarkempia kehoitteita.
- Selkeyttää tavoitteen, kontekstin ja toivotun lopputuloksen.
- Ehdottaa parannuksia ja vaihtoehtoisia sanamuotoja.
- Nopeuttaa laadukkaiden vastausten saamista.

Googlen Gemini Notebook: Älykäs muistikirja

- Automaattinen yhteenveto tiedostoista ja tekstivastine
- Tekee tiedostoista
 - Suomenkielisiä podcasteja ja videoita
 - Miellekarttoja
 - Flashcards
 - Kyselyjä
 - Raportteja
- Ohje (Datero)

Tekoälyn kanssa keskustelu

Copilot, Gemini, ChatGPT

- Sanelu ja keskustelu tekoälyn kanssa
- Vaatii kirjautumisen (paitsi Copilot)
- Toimii tietokoneella ja mobiilissa
- Maksuttomassa ja maksullisessa lisensoissa
- Mobiilissa myös liveympäristön näkymä ja siitä keskustelu

Tekoälyn kanssa keskustelu

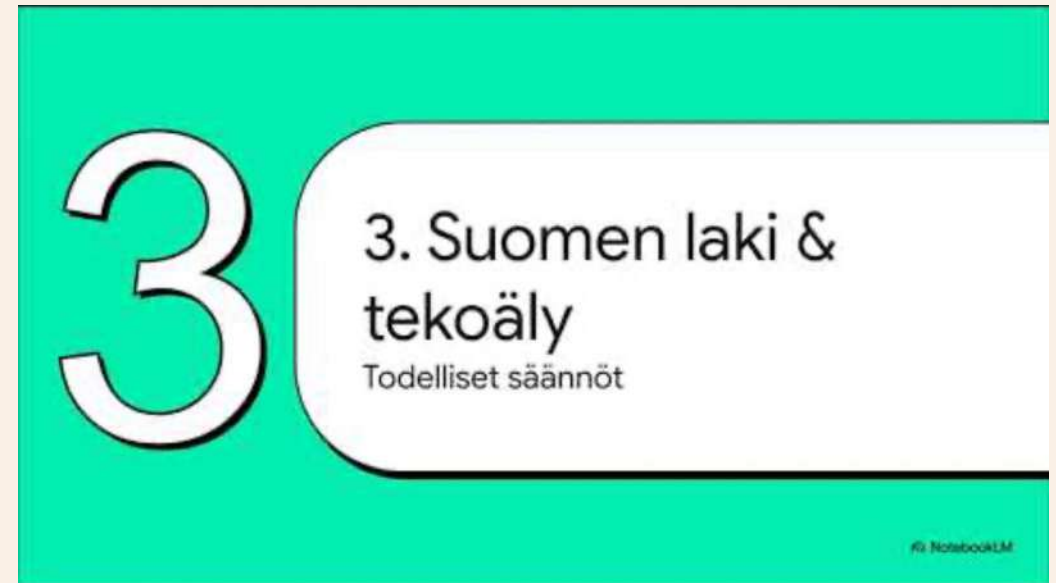

Harto Pönkä NotebookLM, tekijänoikeudet

tekoälysovelluksissa ja opetus

Älä lataa tekoälysovelluksiin:

- Mitään, minkä olet saanut ostamalla (käyttöoikeus ei todennäköisesti salli sitä)
- Aineistoa, joka ei ole julkisesti vapaasti käytettävissä (paitsi jos olet saanut luvan siihen)
- Henkilötietoja (varsinkaan muiden)
- Salassa pidettävää tietoa
- Mitään luvattomasti hankkimaasi tai muuta laitonta aineistoa

Tekoälyllä saavutettavampaa tekstiä ja kuvia

Tekoälyä voi pyytää muokkaamaan/tiivistämään tekstiä

Esimerkkikehote:

- "Muokkaa alla oleva teksti selkeäksi ja helppolukuisaksi. Yleisössä on henkilöitä, joilla on oppimisen vaikeuksia. Käytä lyhyitä lauseita ja tuttuja sanoja. Selitä vaikeat termit. Säilytä keskeiset tiedot ja luvut."

Voit myös halutettassasi lisätä:

- Muokkaa tekstiä niin, että se täyttää selkeän kielen kriteerit
- Muokkaa tekstiä niin, että otat huomioon selkokielen kriteerit
- Pyydä tekoälyä tekemään selkeyttävä kuvituskuva tai infograafi

Esimerkki

1

Selkeytettävä teksti:

Kurssin ensimmäisen tapaamisen aika on muuttunut. Uusi aika on myöhemmin samana iltana kuin aiemmin sovittu. Sinun ei tarvitse ilmoittautua uudelleen. Tule kurssille uuteen aikaan. Jos uusi aika ei sovi, ota yhteyttä kurssin opettajaan, niin sovimme sinulle toisen ryhmän. Tarkista uusi aika saamastasi viestistä. Tule paikalle uuteen aikaan. Ota yhteyttä, jos aika ei sovi

2

Kehote: Muokkaa tekstiä niin, että se täyttää selkeän kielen kriteerit

Kurssin ensimmäisen tapaamisen aika on muuttunut. Uusi aika on myöhemmin samana iltana. Sinun ei tarvitse ilmoittautua uudelleen.

Tule kurssille uuteen aikaan. Jos uusi aika ei sovi, ota yhteyttä kurssin opettajaan. Sovimme sinulle uuden ajan.

Toimi näin:

- Tarkista uusi aika viestistä
- Tule kurssille uuteen aikaan
- Ota yhteyttä, jos aika ei sovi

3

Kehote: Muokkaa tekstiä niin, että otat huomioon selkokielen kriteerit

Kurssin ensimmäinen tapaaminen on muuttunut. Uusi aika on myöhemmin samana iltana.

Sinun ei tarvitse ilmoittautua uudelleen. Tule kurssille uuteen aikaan.

Jos uusi aika ei sovi, ota yhteyttä kurssin opettajaan. Saat silloin uuden ajan.

Toimi näin:

- Tarkista uusi aika viestistä
- Tule kurssille uuteen aikaan
- Ota yhteyttä, jos aika ei sovi

HUOM! Tekoäly ei osaa selkokieltä, mutta selkeää yleiskieltä se osaa jo aika hyvin!

Miten tekoäly voi tukea ajattelua

AITO- Tekoäly muutosvoimana työelämässä ja osaamisessa

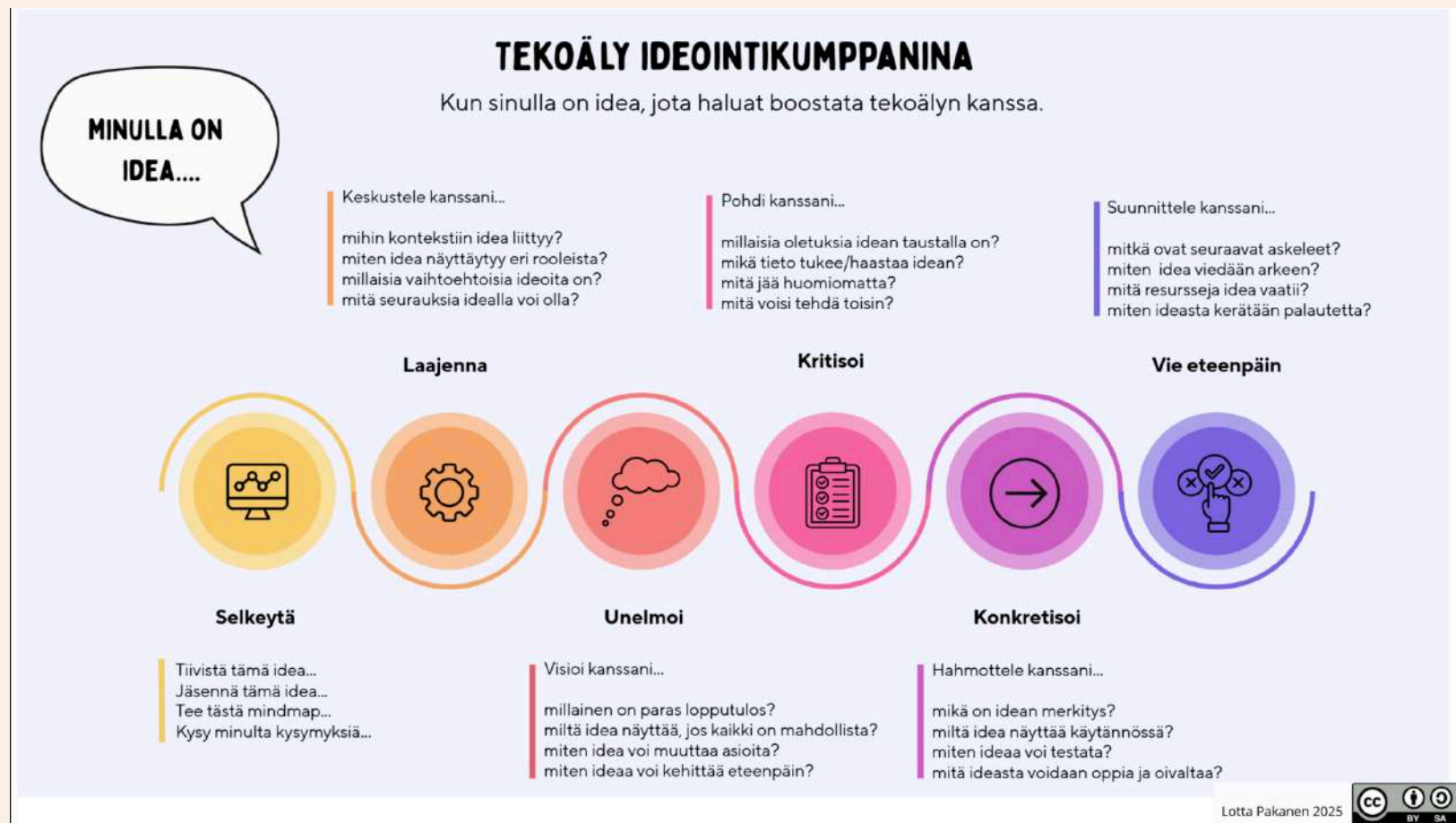

Kuvan lähde: Lotta Pakanen, Janne Länsitie 2026

Tekoäly muutosvoimana työelämässä ja osaamisessa
ITK esitys

Tekoäly ideointikumppanina

AITO- Tekoäly muutosvoimana työelämässä ja osaamisessa

Kuvan lähde: Lotta Pakanen, Janne Länsitie 2026

Tekoäly muutosvoimana työelämässä ja osaamisessa
ITK esitys

Tekoälyn käyttäminen tekstin tuottamisessa

AITO- Tekoäly muutosvoimana työelämässä ja osaamisessa

Kuvan lähde: Lotta Pakanen, Janne Länsitie 2026

Tekoäly muutosvoimana työelämässä ja osaamisessa
ITK esitys

Tutustu tekoälyyn -Itseopiskelumateriaali

Tutustu tekoälyyn -itseopiskelumateriaali

Tekoäly on älyteko (Jari Larua lainaten)

**Punainen valo:
Pysähdy ja mieti**

Voi tuottaa virheellistä tietoa

Tarkista tiedot aina useasta eri lähteestä.

Voi vahvistaa ennakkoluuloja

Tekoäly voi syrjiä, jos sen opetusaineisto on puolueellinen.

Voi heikentää omia taitojasi

Liiallinen käyttö voi vähentää luovuutta ja kriittistä ajattelua.

**Keltainen valo:
Huomioi nämä asiat**

Selvitä käyttöä koskevat säännöt

Tarkista, miten koulussa tai työpaikalla saa käyttää tekoälyä.

Suojaa yksityisyyttäsi

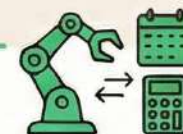
Älä jaa henkilökohtaisia tai arkaluontoisia tietojasi tekoälylle.

Muista tekijänoikeudet

Varmista lupa aineistojen käyttöön ja kerro, jos hyödynnät tekoälyä.

**Vihreä valo:
Anna mennä, hyödynnä näin!**

Toimii henkilökohtaisena avustajana

Se voi muistuttaa asioista, auttaa laskuissa ja oikolukea tekstejä.

Auttaa arjen tehtävissä

Tekoälyä käytetään jo mm. roskapostin suodatuksessa ja navigaattoreissa.

Tuo maailman lähemmäksi

Tekoäly kääntää kieliä tehokkaasti ja auttaa ymmärtämään muita.

Kysymyksiä?

Ohjaus- ja neuvontapalvelut

**Kaipaatko lisätietoa oppimista, arkea ja työntekoa
tukevista välineistä ja oppimismenetelmistä?**

**Ohjaus voi tapahtua puhelimessa, sähköpostilla,
tekstiviestillä tai etäyhteydellä.**

pasi.sarsama@eoliitto.fi

p.050 371 8625

Materiaalipankki www.eoliitto.fi

Tietoa oppimista ja työtä sujuvoittavista keinoista ja välineistä

Tutustu perinteisiin oppimisen apuvälineisiin

Klikkaa tästä →

Välineitä keskittymisen tueksi

Välineitä lukemisen ja kirjoittamisen tueksi

Välineitä laskemisen tueksi

Tutustu digitaalisiin oppimisen apuvälineisiin

Klikkaa tästä →

Ohjelmia keskittymisen tueksi

Ohjelmia lukemisen tueksi

Ohjelmia kirjoittamisen tueksi

Ohjelmia laskemisen tueksi

Työssä oppiminen sujuvaksi -materiaalipankki

[Jotpan nettisivuilla](#)

Heräsikö kysymyksiä? Ota yhteyttä! www.eoliitto.fi

Riikka Marttinen

- Erityisasiantuntija
- P. 05054430901
- riikka.marttinen@eoliitto.fi

Pasi Sarsama

- Erityisasiantuntija
- P. 0503718625
- pasi.sarsama@eoliitto.fi

Sari Heikkinen

- Erityisasiantuntija
- P. 04578846713
- sari.heikkinen@eoliitto.fi